

بار مرده (Dead load):

بار مرده عبارتست از وزن اجزای دائمی ساختمان مانند تیر، ستون، دیوار، کف، بام، سقف، راه پله، نازک کاری و ...
به عبارتی دیگر "بار که مقدار و محل آن ثابت است"

بار سقف:

انواع سقف ها سازه: ۱۰:

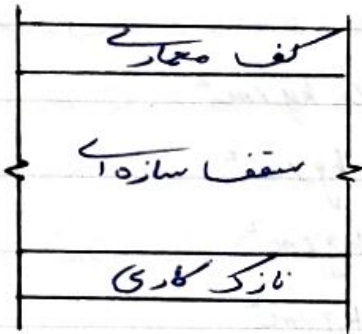
۱. سقف تیرچه بلوک

۲. سقف کامپوزیت (ترکیبی از بتن و فولاد)

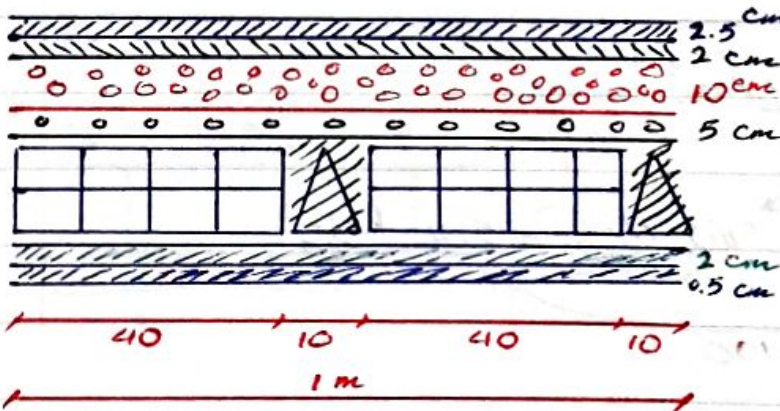
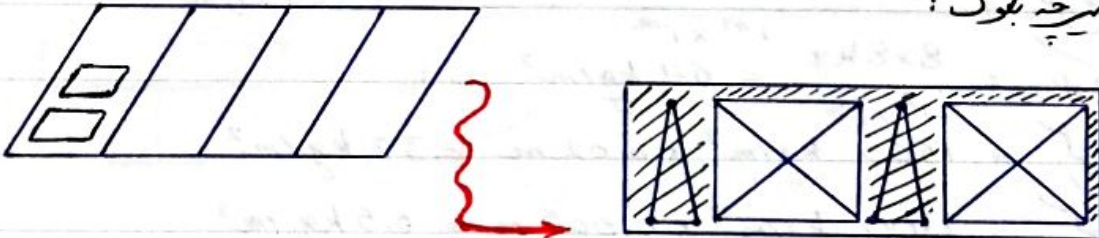
۳. سقف عرشه فولاد

۴. سقف دال بتن مسلح

۵. سقف طاق ضربی

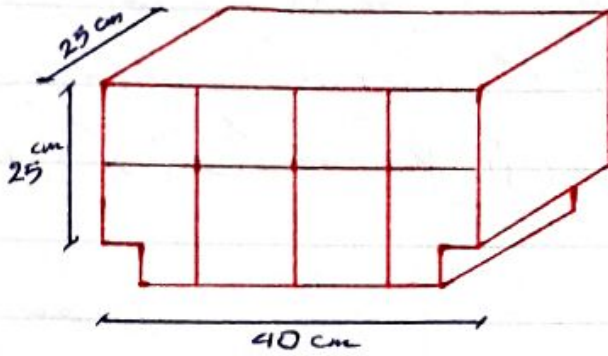

سقف تیرچه بلوک:

معمولاً یک سیمان
موت ماسه سیمان
یوکه معدنی
بتن مسلح

سقف و نازک

بلوک سفالی (8 kg)

وزن مخصوص:

$$\text{موزاییک سیمان} = 2250 \text{ kg/m}^3 \times 0.025 \text{ m} = 56.25 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{علائق ماسه سیمان} = 2100 \text{ kg/m}^3 \times 0.02 \text{ m} = 42 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{پوک سمنی} = 600 \text{ kg/m}^3 \times 0.1 \text{ m} = 60 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{سین مسلح رو کمر بلوک} = 2500 \text{ kg/m}^3 \times 0.05 \text{ m} = 125 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{سین بین تیرچه ها} = \frac{2500 \text{ kg/m}^3 \times (0.1 \text{ m} \times 0.25 \text{ m} \times 1 \text{ m})}{1 \text{ m} \times 1 \text{ m}} = 125 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{بلوک سفالی} = \frac{8 \times 8 \text{ kg}}{1 \text{ m} \times 1 \text{ m}} = 64 \text{ kg/m}^2$$

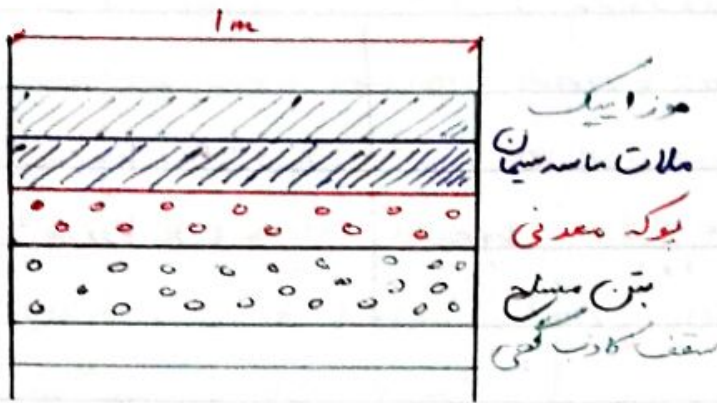
$$\text{گلچ و خاک} = 1600 \text{ kg/m}^3 \times 0.02 \text{ m} = 32 \text{ kg/m}^2$$

$$\text{گلچ} = 1300 \text{ kg/m}^3 \times 0.005 \text{ m} = 6.5 \text{ kg/m}^2$$

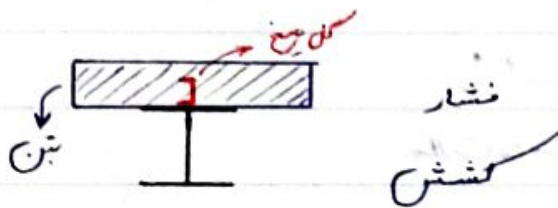
$$\Sigma = 511 \text{ kg/m}^2$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 511 \text{ kg/m}^2 \xrightarrow{\times 9.81 = 10} 5110 \text{ N/m}^2 = 5.11 \text{ kN/m}^2 \xrightarrow{\div 100}$$

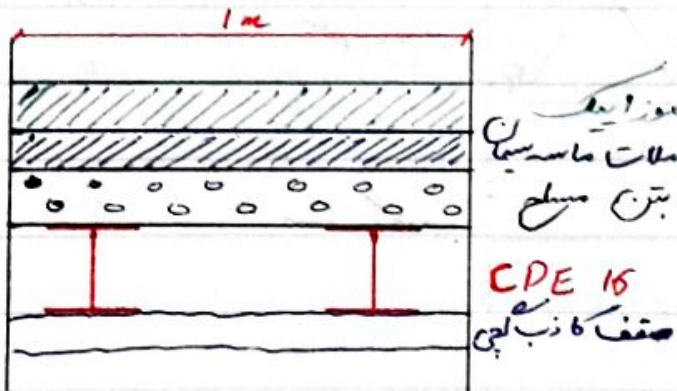
دال بتن مسلح :

$$\begin{aligned}
 \text{موزائیک} &= 0.025 \times 2250 \\
 \text{مالات ماسه سیمان} &= 0.02 \times 2100 \\
 \text{پوکه معدنی} &= 0.1 \times 600 \\
 \text{بتن مسلح} &= 0.15 \times 2500 \\
 \text{سقف کاذب گچی} &= 50 \text{ kg/m}^2
 \end{aligned}
 \left. \vphantom{\begin{aligned} \text{موزائیک} \\ \text{مالات ماسه سیمان} \\ \text{پوکه معدنی} \\ \text{بتن مسلح} \\ \text{سقف کاذب گچی} \end{aligned}} \right\} \Sigma = 583 \text{ kg/m}^2 = 5.83 \text{ kN/m}^2$$

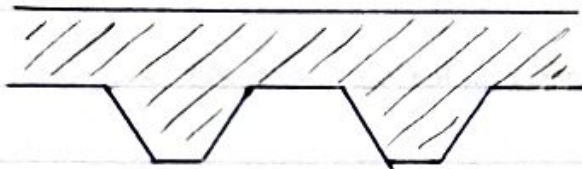

سقف کامپوزیت : ترکیب فولاد و بتن

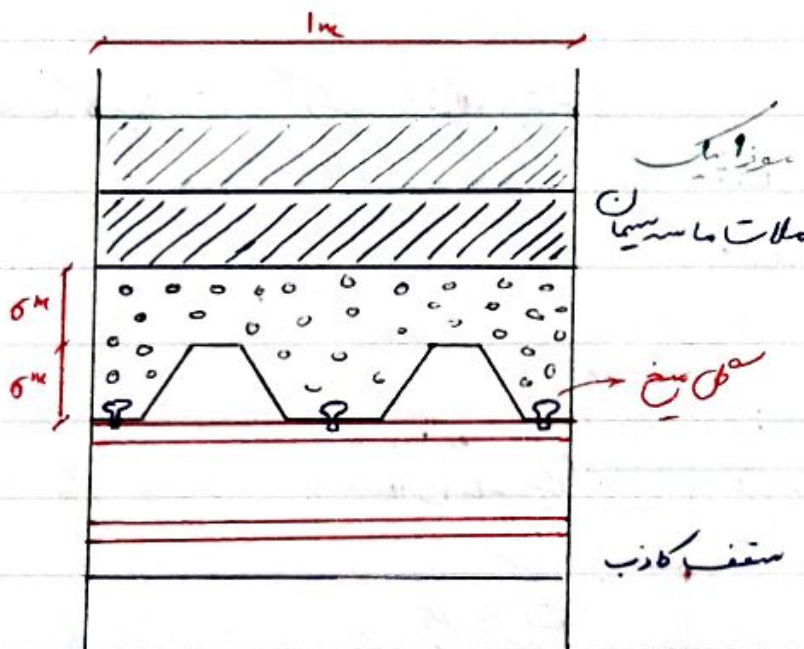
$$\begin{aligned}
 \text{موزاییک} &= 0.025 \times 2250 \\
 \text{مالت ماسه سیمان} &= 0.02 \times 2100 \\
 \text{بتن مسلح} &= 0.08 \times 2500 \\
 2 \times \text{CPE 16} &= \frac{2 \times 15.8 \times 1}{1 \times 1} \text{ kg/m}^2 \\
 \text{سقف کاذب گچی} &= 50 \text{ kg/m}^2
 \end{aligned}
 \left. \vphantom{\begin{aligned} \text{موزاییک} \\ \text{مالت ماسه سیمان} \\ \text{بتن مسلح} \\ 2 \times \text{CPE 16} \\ \text{سقف کاذب گچی} \end{aligned}} \right\}
 \begin{aligned}
 \Sigma &= 380 \text{ kg/m}^2 \\
 &= 3.8 \text{ kN/m}^2
 \end{aligned}$$

سقف عرشه فولاد (Metal Deck):

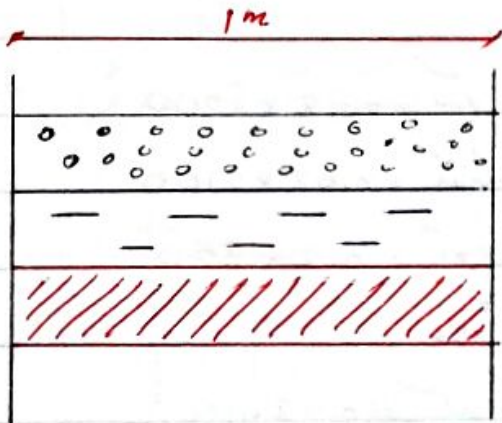
فشار
کشش

✓ موج دار شدن ← افزایش مقاومت اینرسی

$$\begin{aligned}
 \text{سفت کاذب گچی} &= 0.025 \times 2250 \\
 \text{مالات ماسه سیمان} &= 0.02 \times 2100 \\
 \text{بتن مسلح بر روی ورق} &= 0.06 \times 2500 \\
 \text{بتن مسلح بر روی ورقها} &= \frac{0.06}{2} \times 2500 \\
 \text{ورق کالوئیر} &= 9 \text{ kg/m}^2 \\
 \text{سفت کاذب گچی} &= 50 \text{ kg/m}^2
 \end{aligned}
 \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} \text{سفت کاذب گچی} \\ \text{مالات ماسه سیمان} \\ \text{بتن مسلح بر روی ورق} \\ \text{بتن مسلح بر روی ورقها} \\ \text{ورق کالوئیر} \\ \text{سفت کاذب گچی} \end{aligned}} \right\} \Sigma = 383 \text{ kg/m}^2 = 3.8 \text{ kN/m}^2$$

□ فن تیرهاک فرعی با وزن اسکلت حساب می شود

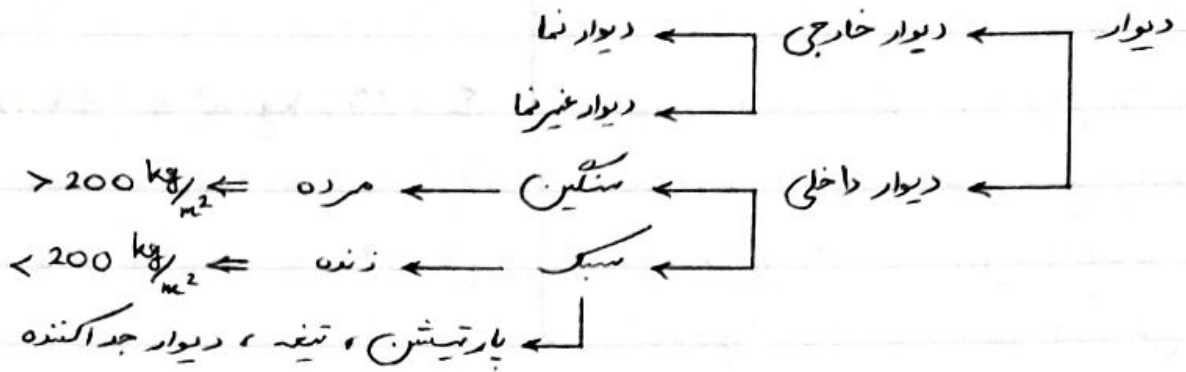
بار بام :

$$\begin{aligned}
 \text{آسفالت} &= 0.03 \times 2200 \\
 \text{دولایه تیرکوبی} &= 15 \text{ kg/m}^2 \\
 \text{موزاییک کسری شود} &= -0.025 \times 2250
 \end{aligned}
 \quad \left. \vphantom{\begin{aligned} \text{آسفالت} \\ \text{دولایه تیرکوبی} \\ \text{موزاییک کسری شود} \end{aligned}} \right\} \Sigma = 81 \text{ kN/m}^2$$

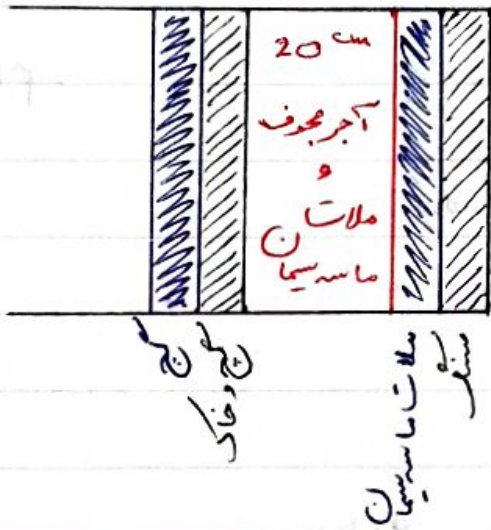
$$25 \text{ kg/m}^2$$

با اضافه کردن 25 الی 30 kg/m^2 به وزن طبقه، وزن بام به دست می آید.

دیوار:

دیوار خارجی نما:

$$\text{سنگ} = 0.02 \times 2500$$

$$\text{ملات ماسه سیمان} = 0.02 \times 2100$$

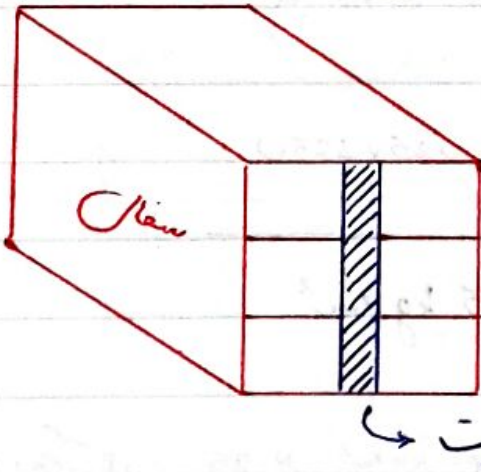
$$\text{آجر محبوف} = 0.2 \times 850$$

ملات

$$\text{سبک و خاک} = 0.02 \times 1600$$

$$\text{سبک} = 0.005 \times 1300$$

$$\Sigma = 300 \text{ kg/m}^2 = 3 \text{ kN/m}^2$$

کاهش اثر بارشوها:

$$300 \times 3 \times (1 - 0.3) = 630 \text{ kg/m}$$

اثر بارشوها

بار متر طول دیوار خارجی نما

ارتفاع

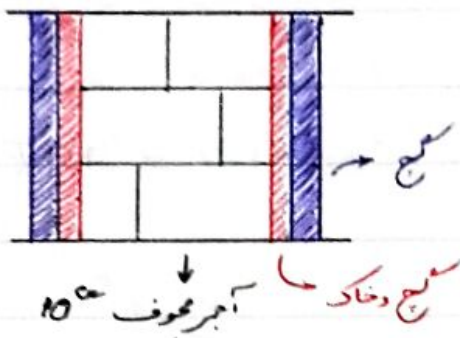
Subject:

Date:

دیوار خارجی غیرینا:

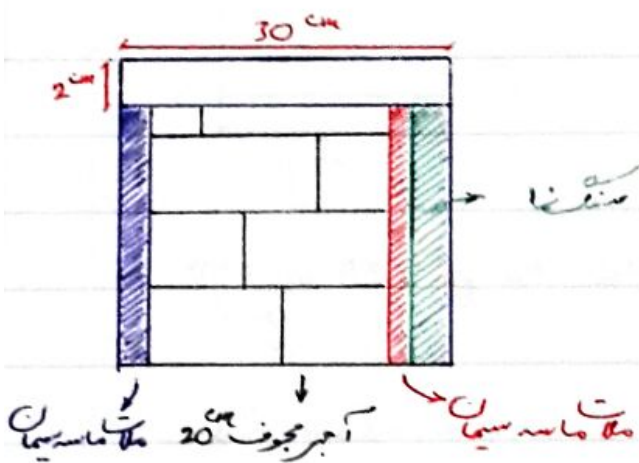
$$\begin{array}{r}
 300 \text{ kg/m}^2 \\
 - 50 \text{ kg/m}^2 \text{ (تاساز حذف می شود)} \\
 \hline
 250 \text{ kg/m}^2 \Rightarrow 250 \times 3 = 750 \text{ kg/m}
 \end{array}$$

دیوار داخلی:

$$\begin{array}{l}
 \text{آجر محوف با ملات} : 0.1 \times 850 \\
 \text{سلیج و خاک} : 2 \times 0.2 \times 1500 \\
 \text{سلیج} : 2 \times 0.005 \times 1200 \\
 \Sigma = 162 \text{ kg/m}^2
 \end{array}$$

دیوار لجن پناه:

$$\begin{array}{l}
 \text{سنگینا} : 0.02 \times 2500 \times 1 \\
 \text{ملات} : 0.02 \times 2100 \times 1 \\
 \text{آجر محوف} : 0.2 \times 850 \times 1 \\
 \text{سیمان کار} : 0.02 \times 2100 \times 1 \\
 \text{سنگینا پوش} : 0.02 \times 0.3 \times 2500 \\
 \Sigma = 319 \text{ kg/m}
 \end{array}$$

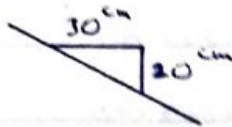
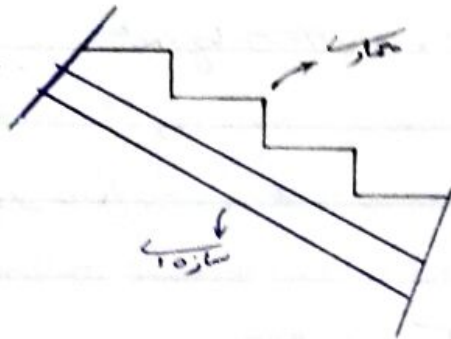
Subject:

Date:

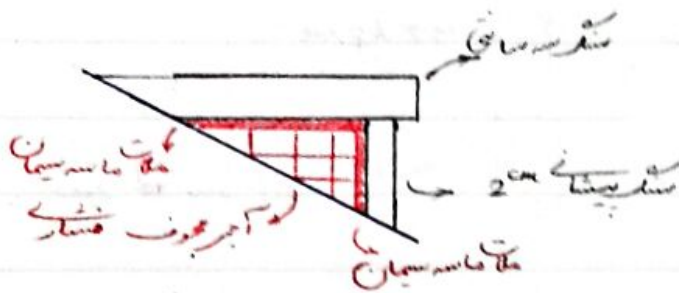
بار 1

بار 2

بار 1

بار 1

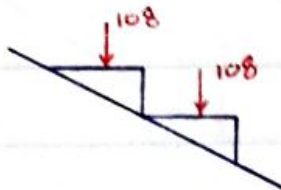
سنگ به : $0.3 \times 0.03 \times 2400$

سنگ پشته : $0.2 \times 0.02 \times 2400$

سنگ به : $0.02 \times (0.3 + 0.2) \times 2100$

اگر سنگ به : $\frac{0.3 \times 0.2}{2} \times 1850$

$\Sigma = 108 \text{ kg/m}$

⇒

$x = \sqrt{0.2^2 + 0.3^2} = 0.3605 \text{ m}$

$\frac{108 \text{ kg/m}}{0.3605 \text{ m}} = 300 \text{ kg/m}^2$

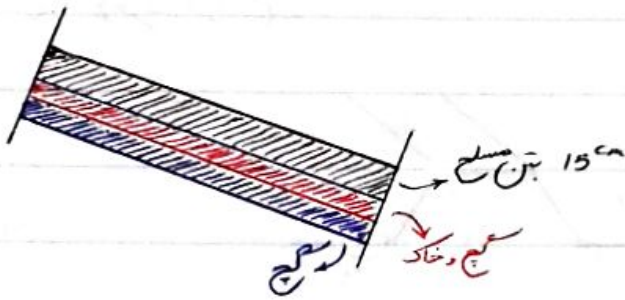

Subject: _____

Date: _____

بار سازه بتنی :

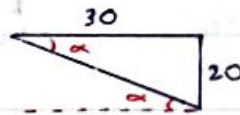
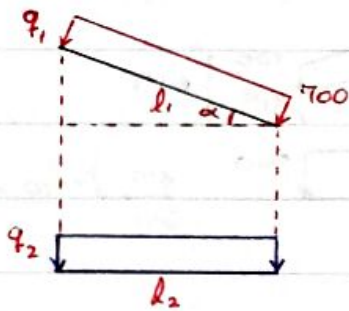
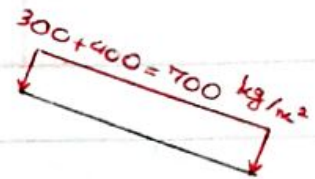
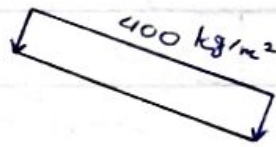

بتن مسلح : 0.15×2500

سنگ و خاک : 0.02×1600

سنگ : 0.005×1300

$\Sigma = 400 \text{ kg/m}^2$

$\cos \alpha = \frac{0.3}{0.3605} = 0.83$

$q_1 l_1 = q_2 l_2$

$q_2 = q_1 \times \frac{l_1}{l_2} = \frac{q_1}{\cos \alpha} \Rightarrow q_2 = \frac{q_1}{\cos \alpha}$

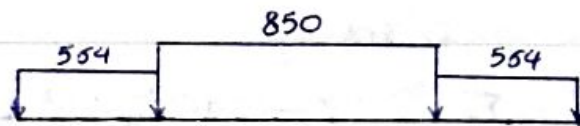
$\frac{700}{\cos \alpha} = 850 \text{ kg/m}^2$ بار به تنوع به صورت افقی

سند : 0.02×2400

بار د پله بتنی :

ملا سازه بتنی : 0.02×2100

پوک : 0.1×600

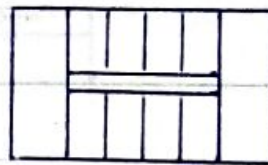

دال بتن مسلح : 0.15×2500

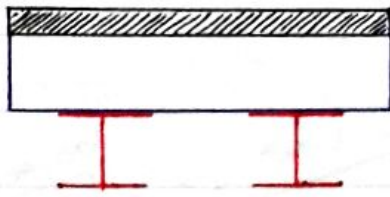
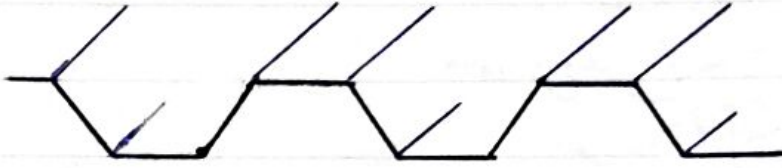
سنگ و خاک : 0.02×1600

سنگ : 0.005×1300

$\Sigma = 563.5 \approx 564 \text{ kg/m}^2$

بار پله سازه اک (عرشه فولاد):

بتن دو ورق

ورق گالوانیزه بتن

سقف کاذب گچی

بتن دو ورق : 0.06×2500

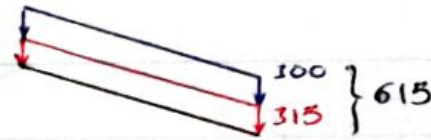
بتن داخل ورق : $\frac{0.06}{2} \times 2500$

ورق : 9 kg

2 x IPE180 : 2 x 18.8

سقف کاذب گچی : 50

$\Sigma = 312.6 \approx 315 \text{ kg/m}^2$

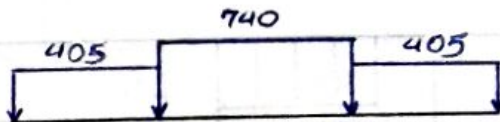
$\frac{615}{0.83} = 740 \text{ kg/m}^2$

سنگ مرمرین : 0.02×2400

ملا ماسه سیمان : 0.02×2100

+ 312.6

$\Sigma = 403 \approx 405 \text{ kg/m}^2$

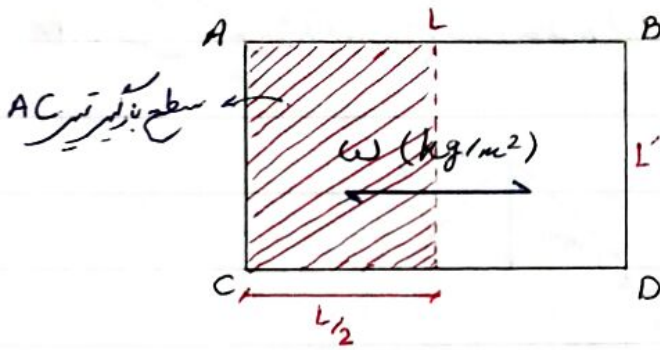
بارد عرشه فولاد:

توزیع بار (سطح بارگیر، سهم بارگیر):

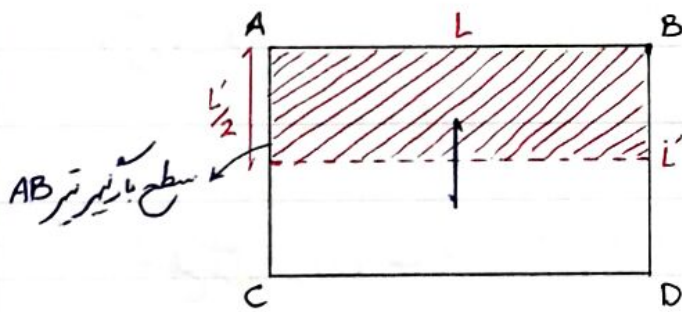
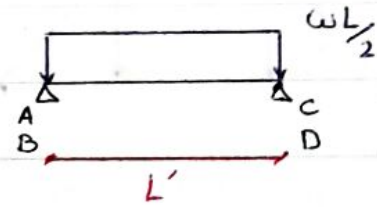
1. سقف ها یک طرفی:

سقفی که بار را در یک راستا انتقال می دهد مانند تیرچه بلوک، کامپوزیت و

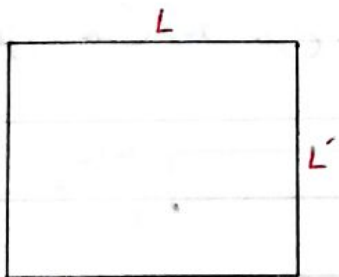
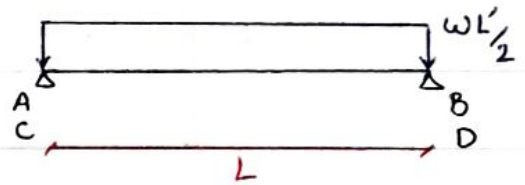
طاق ضربی

(I) تحمل بار به عهده تیر AC, BD است

(II) تحمل بار به عهده تیر AB, CD است

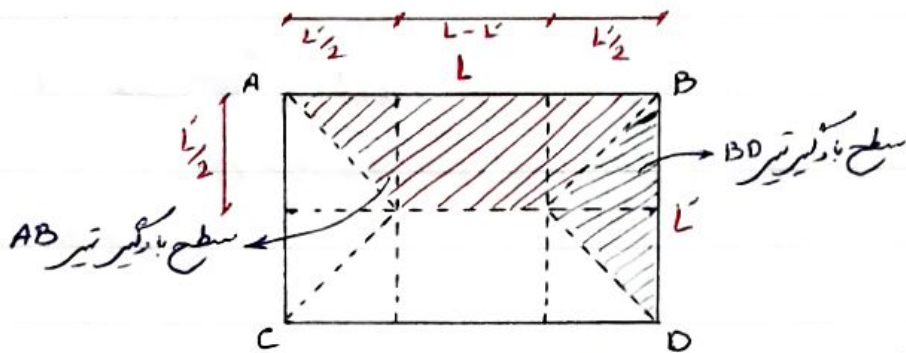

2. دال ها کتب مسطح

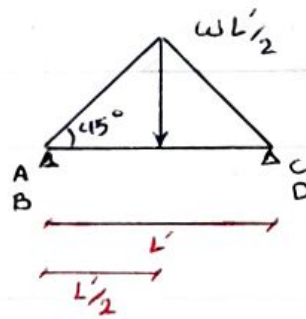
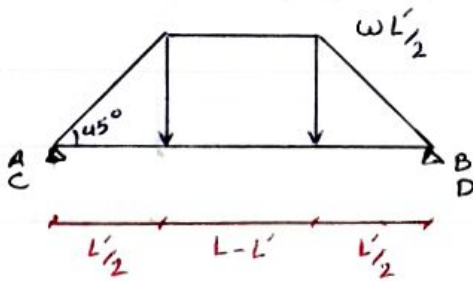
2-1: دال یک طرفه $\leftarrow \frac{L}{L'} > 2$

2-2: دال دو طرفه $\leftarrow \frac{L}{L'} < 2$

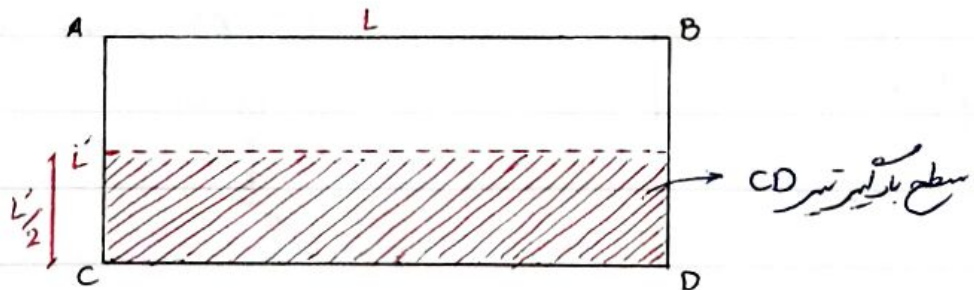
دال دو طرفه : سقفی است که بار را در دو راستای عمود بر هم منتقل کند

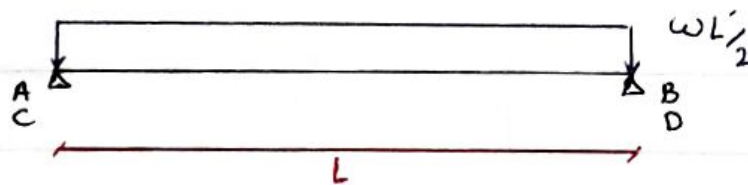
☑ به شرطی که تکیه ها حاکی باشند خطوط گسیختگی به شکل بالا خواهد بود

دال یک طرفه :

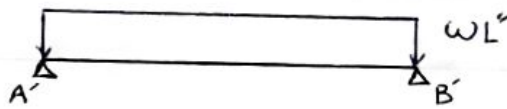
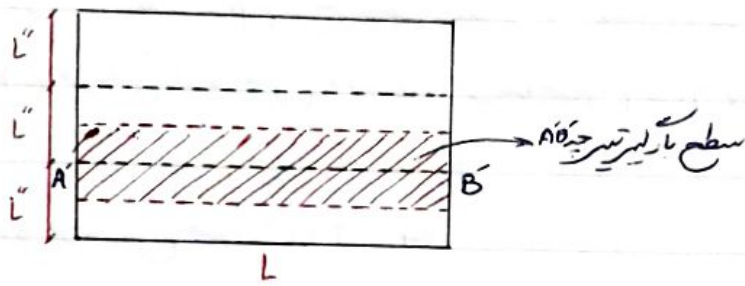
☑ نواحی مثلثی به علت کوچک بودن صرف نظر می شوند

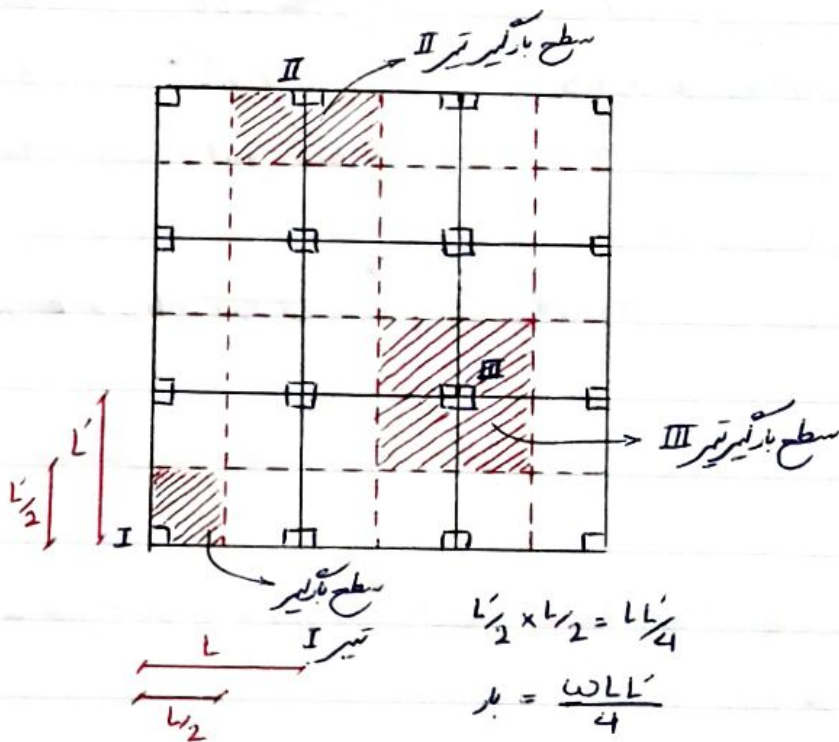
Subject:

Date:

سطح بارگیر تیرچه ها :

سطح بارگیر ستون :

بار زنده (Live Load)

بار که مقدار و محل آن متغیر باشد را بار زنده می‌گویند.
(بار غیر دائمی که در حین استفاده از ساختمان به آن وارد می‌شود)

استفاده از جدول صفحات 37 - 41

ردیف	کاربری	kN/m^2	kN
1-1	بام تخت	1.5	1.3
9-2	پایانه مسافر	6	-
6-3	* بالکن	1.5 برابر بار زنده اتاق متصل به آن و ≥ 5	-
1-4	اتاق مسکونی	2	-

ضوابط مربوط به دیوارها تقسیم کننده (صفحه 29)

دیوار جدا کننده = تیغه = پارتیشن

- وزن متر مربع دیوار تقسیم کننده $> 0.4 \text{ kN/m}^2$ $\Leftarrow$ بار زنده
- $\Leftarrow$ حداقل بار معادل تیغه بند = 0.5
- $0.4 >$ وزن متر مربع دیوار تقسیم کننده $> 2 \text{ kN/m}^2$ $\Leftarrow$ بار زنده
- $\Leftarrow$ حداقل بار معادل تیغه بند = 1
- وزن متر مربع دیوار تقسیم کننده $< 2 \text{ kN/m}^2$ $\Leftarrow$ بار مرده
- $\Leftarrow$ در محل خودش اعمال می‌شود

$$\text{بار معادل تیغه بندک} = \frac{\text{وزن متر مربع دیوار} \times \text{طول دیوار} \times \text{ارتفاع دیوار}}{\text{مساحت کف}}$$

✓ اگر $4 \text{ kN/m}^2 < LL$ باشد از بار معادل تیغه بندک صرف نظر می شود

✓ در ETABS

جزو بارها زنده $live$ → در زمان طراحی → LPART

جزو بارها مرده لحاظ می شود → وزن موثر مرده →

$$Mass Source \Rightarrow LPART : 1$$

مثال: در یک ساختمان مسکونی با مساحت کف برابر 70 m^2 اگر وزن یک متر مربع دیوارها تقسیم کننده 1.62 kN/m^2 باشد و طول کل دیوارها 12 m و ارتفاع آنها 2.7 m باشد، بار معادل دیوارها تقسیم کننده چقدر است؟

$$\text{بار معادل تیغه بندک} = 1 \text{ kN/m}^2 = 0.75 < 1 = \frac{1.62 \times 12 \times 2.7}{70} = \text{بار معادل}$$

نامناسب ترین وضع بارگذاری:

- در تیرها یک سره و قاب ها مابین

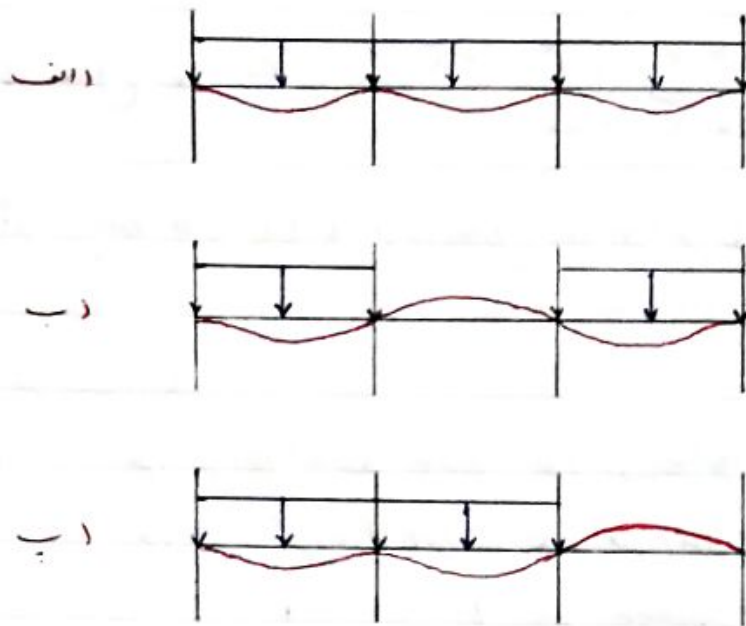
$$- LL < 4 \text{ kN/m}^2 \text{ و } LL < 1.5 \times DL$$

به صورت زیر نامناسب ترین وضع بارگذاری لحاظ می شود:

الف) بار زنده در تمام دهانه ها

ب) بار زنده در دهانه ها یک سره

پ) بار زنده در دو دهانه مجاور

کاهش بار زنده

کاهش در بارها زنده یکپارچه (کاهش مبربار):

- به جز سقف ها مسطحه
  - $K_{LL} A_T \geq 37 m^2$
  - در زمان طراحی
- بار زنده دائمی طول کاهش دلا

بار زنده کاهش یافته

$$L = L_0 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{K_{LL} A_T}} \right) = L_0 \alpha$$

بار زنده کاهش نیافته

که ضریب کاهشند

K_{LL} : ضریبی که از جدول صفحه 42 به دست می آید

A_T : سطح بارگیر عضو (m^2)

$$L_0 \alpha \Rightarrow \begin{cases} \alpha \geq 0.5 L_0 & \text{عضو بار یک طبقه را تحمل می کند} \\ \alpha \geq 0.4 L_0 & \text{عضو بار دو طبقه و بیشتر را تحمل می کند} \end{cases}$$

کف سقف ممنوعه:

- بارها زنده سنگین: بارها زنده بیش از 5 kN/m^2 کاهش نمی یابند
- استناد: اعضای که بار دو طبقه یا بیشتر را تحمل می کنند می توان 20% کاهش داد
- بارکننده سوار: بار زنده بارکننده کاهش نمی یابد
- استناد: عضوی که بار دو طبقه یا بیشتر را تحمل کند می توان 20% کاهش داد
- محل اجتماع و ازدحام

مثال: بعد از کاهش بار زنده مطلق بار زنده گسترده (یعنی احتساب بار زنده معادل تبدیل شده) دارد بر یک تیر داخلی کف مربوط به دفاتر کار معمولی اتاقی که دارای سطح باگیر 59 m^2 است به کدام یک از مقادیر زیر نزدیکتر است؟

1. 90 kN 2. 100 kN ✓   3. 120 kN 4. 150 kN

دفاتر کار معمولی $\leftarrow 5 \text{ kN/m}^2 > L_0 = 2.5 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \leftarrow$ جزو سقف ممنوعه نیست

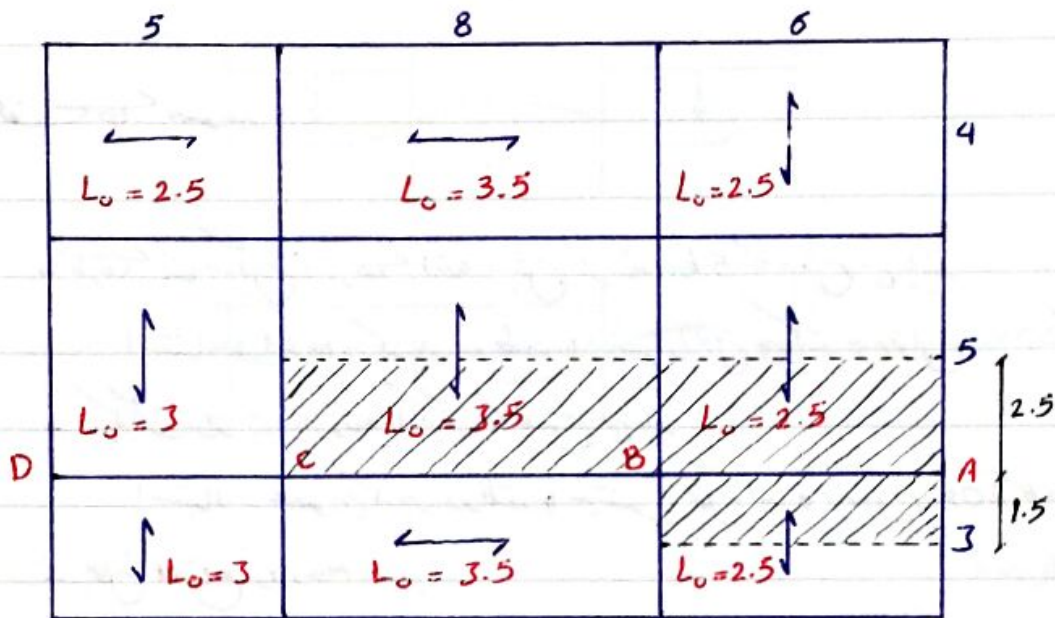
$$A_T = 59 \text{ m}^2$$

$$K_{LL} = 2$$

$$L = L_0 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{K_{LL} A_T}} \right) = 2.5 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{2 \times 59}} \right) = 1.67 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$$

$$1.67 > 0.5 L_0 \rightarrow \text{برقرار است} \Rightarrow 1.67 \times 59 = 98 \approx 100 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$$

مثال: در پلان تیربندی نشان داده شده مقدار بار زنده کاهش یافته بر روی تیرهای AB, BC, CD بر حسب kN/m^2 چقدر است؟

بار زنده کاهش یافته: $L = L_0 \alpha$, $\alpha = 0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{K_{LL} A_T}}$

تیربندی $\Rightarrow K_{LL} = 2.5$

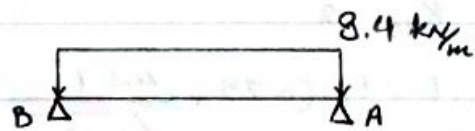
$A_T = (2.5 + 1.5) \times 6 = 24 \text{ m}^2$

تیر AB :

$K_{LL} A_T = 2.5 \times 24 = 60 > 37 \text{ m}^2 \checkmark$

$L = 2.5 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{60}} \right) \Rightarrow L = 2.1 \text{ kN/m}^2$

$\Rightarrow q = 2.1 \times 4 = 8.4 \text{ kN/m}$

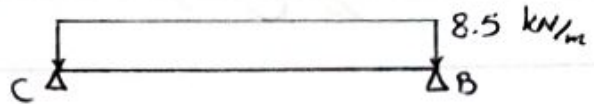
$$A_T = 2.5 \times 8 = 20 \text{ m}^2$$

تیر BC :

$$K_{LL} A_T = 2 \times 20 = 40 > 37 \text{ m}^2 \quad \checkmark$$

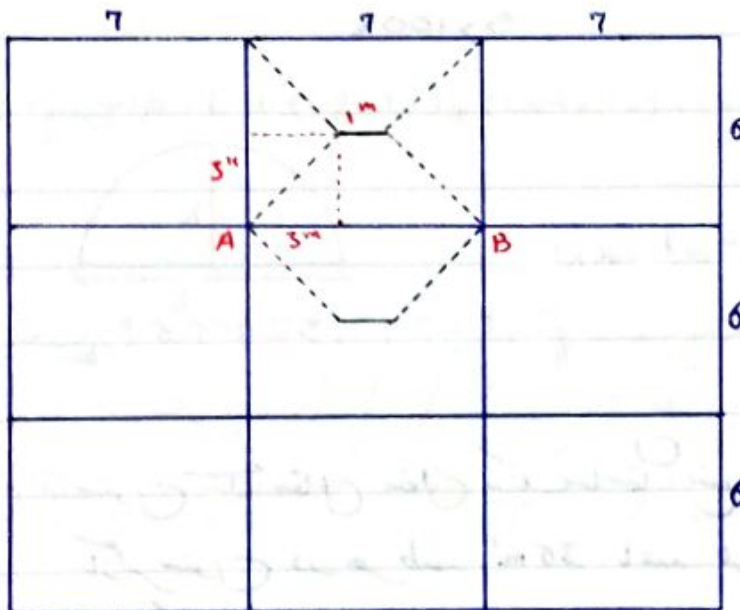
$$L = 3.5 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{40}} \right) \Rightarrow L = 3.4 \text{ kN/m}^2$$

$$\Rightarrow q = 3.4 \times 2.5 = 8.5 \text{ kN/m}$$

تیر CD : همانند تیر AB

مثال: در سقف دال بتن مسلح ششخ داده شده اگر بار زنده طبقات 2 kN/m^2 باشد درصد کاهش بار زنده و مقدار بار زنده طراحی تیر بر حسب kN چقدر است؟ (برای تیر AB)

$$K_{LL} = 2 \quad A_T = \frac{7+1}{2} \times 3 = 12 \text{ m}^2 \quad \text{یک طرف}$$

$$L = 2 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{2 \times (2 \times 12)}} \right) = 1.82 \text{ kN/m}^2$$

$$\text{کاهش} = 1 - 0.91 = 0.09 = 9\%$$

$$P_L = 1.82 \times 24 = 43.68 \text{ kN}$$

کاهش بار زنده بام

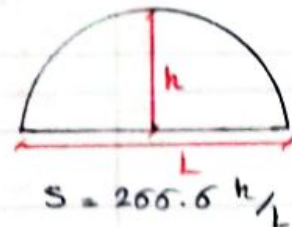
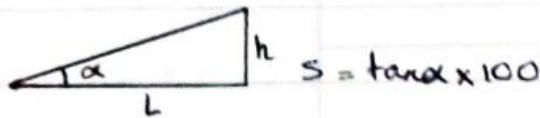
$L_0 R_1 R_2 =$ بار زنده کاهش یافته بام

ضریب شیب یا ضریب سطح بارگیر

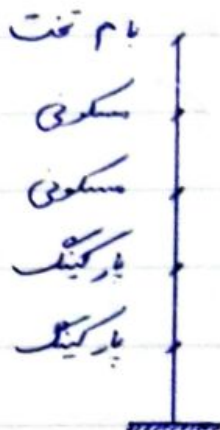
$0.6 \text{ kN/m}^2 < L_r < 1.5 \text{ kN/m}^2$

$$R_1 \begin{cases} 1 & A_T < 18 \text{ m}^2 \\ 1.2 - 0.0111 A_T & 18 < A_T < 54 \\ 0.6 & A_T > 54 \text{ m}^2 \end{cases}$$

$$R_2 \begin{cases} 1 & S < 33\% \\ 1.2 - 0.006 S & 33\% < S < 100\% \\ 0.6 & S > 100\% \end{cases}$$

مثال: ستون میان مقابل متعلق به یک ساختمان پنج طبقه مسکونی است. اگر سطح بارگیر ستون در هر طبقه 36 m^2 باشد بار زنده طراحی ستون چه شالوده را بیا کنید.

$L_0 \text{ بام} = 1.5 \text{ kN/m}^2$
 $L_0 \text{ مسکونی} = 2 \text{ kN/m}^2$
 $L_0 \text{ بارگیر} = 5 \text{ kN/m}^2$

$$L_r = 1.5 R_1 R_2 \quad \text{بام تخت:}$$

$$R_2 = 1 \quad \text{بام تخت}$$

$$A_T = 36 \text{ m}^2 \rightarrow R_1 = 1.2 - 0.0111 \times 36 = 0.8$$

$$L_r = 1.5 (1)(0.8) = 1.2 \text{ kN/m}^2$$

$$K_{LL} = 4 \quad \leftarrow \text{ستون مسیخه، جدول صاف 42}$$

$$A_T = 2 \times 36 = 72 \text{ m}^2$$

$$L = 2 \left(0.25 + \frac{4.57}{\sqrt{4 \times 72}} \right) = 1.04 > 0.4 L_0 \quad \checkmark$$

بار کثیف:

$$\text{بار کثیف کاهش یافته} = L_0 (1 - 0.2) = 5(0.8) = 4 \text{ kN/m}^2$$

$$PL = (1.2 \times 36) + (1.04 \times 72) + (4 \times 72) = 406 \text{ kN}$$

طراحی ستون رو کشالوده

بار برف (Pr) (Snow load):

$$P_r = 0.7 C_s C_t C_e L_s P_g \rightarrow \text{بار برف زمین}$$

ضرب اهمیت برف $\rightarrow$ ضرب شیب
ضرب برف کثیر $\rightarrow$ ضرب شرایط دما

P_g :

منطقه (1)	$\leftarrow$	برف نادر	0.25 kN/m^2
منطقه (2)	$\leftarrow$	برف کم	0.5 kN/m^2
منطقه (3)	$\leftarrow$	برف متوسط	1 kN/m^2
منطقه (4)	$\leftarrow$	برف زیاد	1.5 kN/m^2
منطقه (5)	$\leftarrow$	برف سنگین	2 kN/m^2
منطقه (6)	$\leftarrow$	برف فوق سنگین	3 kN/m^2

I₉: صفحه 9, 10 حذف شود (کاربرد)

1. • وقفه موجب افزایش تلفات

• مواد سمی مضر

2. • محل تجمع و ازدحام (بیش از 300 نفر زیر یک سقف)

• ثروت ملی

• ساختمان صنعتی به جز دسته 1 - آتش سوزی و تخریب محیط زیست

3. • هتل - عمومی - پارکینگ - مسکونی - تجاری - ادارک و ...

4. • تلفات جانی نوارند - مراکز ادارک ، انبار کشتافه ، ساختمان های موقت

C: ضرب برف گیر

1. اثر نا هموارک محیط و ساخت و ساز اطراف

2. اثر برف گیر

کتاب برف گیر ساختمان (صفحه 15) ← بام برف گیر

← بام برف گیر

← بام نیمه برف گیر

خطریک	I ₉ برف	I ₁₀ باد	I ₁₁ زلزله
1	1.2	1.25	1.4
2	1.1	1.15	1.2
3	1	1	1
4	0.8	0.8	0.8

- شرایط برف ریز:

1. بام بالاتر از محیط اطراف می باشد و محافظی از اطراف وجود ندارد

2. واحدهای تأسیساتی بزرگ روی بام نباشد

3. ارتفاع دست انداز بام کمتر از h_b باشد.

$$h_b = P_g / \gamma$$

$$\gamma = 0.43 P_g + 2.2$$

(وزن مخصوص برف KN/m^3)

4. موانع اطراف دورتر از $10h_b$ باشد که h_b فاصله قائم از روی موانع بالاتر تا روی بام مورد نظر است.

- شرایط برف گیر:

از تمام موانع اطراف و از تمام جوانب پایین تر است

- بام نیمه برف گیر:

بامی که نه برف گیر باشد نه برف ریز

- نا هموار زیاد

محیط شهر، حومه شهر، باغ و جنگل، سایر محیط ها با نا هموار متعدد و متراکم با ارتفاع 9^m و بیشتر

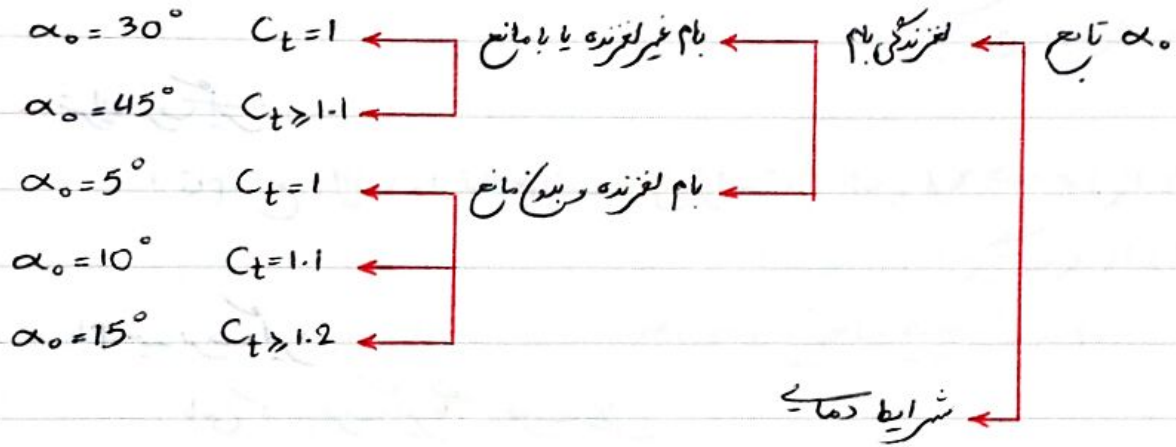
- نا هموار متوسط

محیط با موانع پراکنده با ارتفاع عموماً کمتر از 9^m

- نا هموار کم

محیط بیضی موانع از قبیل دریا، دریاچه، باتلاق، فلک

برف گیر	نیم برف گیر	برف ریز	برف گیر ناهموار
1.2	1	0.9	زیاد
1.1	1	0.9	متوسط
1	0.9	0.8	کم

ضرب شیب C_s

$$\alpha \leq \alpha_o$$

$$C_s = 1$$

$$\alpha_o < \alpha < 70^\circ$$

$$C_s = 1 - \frac{\alpha - \alpha_o}{70 - \alpha_o}$$

$$\alpha_o \geq 70^\circ$$

$$C_s = 0$$

- بام لغزنده : پوشش های فلز، شیشه، لاستیک، پلاستیک، غیر اندود با سطوح صاف و هموار جزو بام های لغزنده اند

• عتبات های دارای سطوح خارج دار رانجی توای صاف دانست

• درج های پوشش آسفالتی و چوبی لغزنده محسوب نمی شوند

ضریب شرایط دما

	C_t
دما کے محیط زیر صفر نگہداشتہ شود	1.3
بیوج ٹر مایش - زیر ۱۴ م بار باشد	1.2
دما کے محیط کچی بالا تر از صفر باشد	1.1
سایر موارد	1

مثال: ساختہ مسکونی در شہر تربت جام قرار دارد. با ۱۴ م این ساختمان از تمام جوانب پایین تر از موانع متصل بہ آن یا موانع اطراف می باشد. سقف با ۱۴ م از جنس پوشش فلک و بدون مانع با زاویہ 30° می باشد. بار برف متوازن را حساب کنید.

$$P_r = 0.7 C_e C_t C_s I_s P_g$$

$$P_g = 1.5 \rightarrow \text{منطقه 4} \rightarrow \text{برف زیاد} \rightarrow \text{تربت جام}$$

$$I_s = 1 \rightarrow \text{خطر شدید زیاد}$$

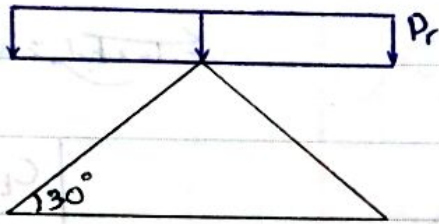
$$C_e = 1.2 \rightarrow \text{برف گیر} \rightarrow \left. \begin{array}{l} \text{ناهموار زیاد} \\ \text{پایین تر از بقیہ} \end{array} \right\} \rightarrow \text{شہری}$$

$$C_t = 1 \rightarrow \text{دما کے خلی بالا تر از صفر} \rightarrow \text{مسکونی}$$

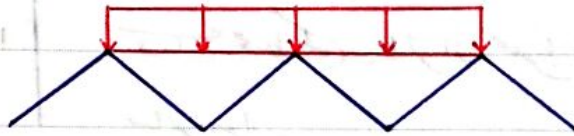
$$\alpha = 30^\circ \rightarrow \left. \begin{array}{l} \text{با لغزنده و بیوج مانع} \\ C_t = 1 \end{array} \right\} \rightarrow \alpha_0 = 5^\circ$$

$$5^\circ < \alpha < 70^\circ \rightarrow C_s = 1 - \frac{30 - 5}{70 - 5} \rightarrow C_s = 0.62$$

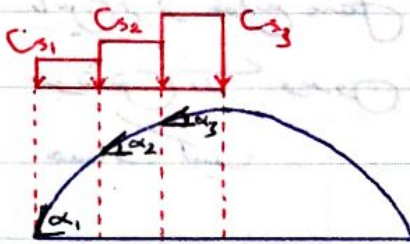
$$P_r = 0.7 (1.2) (1) (0.62) (1) (1.5) = 0.78 \text{ kW/m}^2 \text{ بار برف متوازن}$$

در بار بام ها در ساختار شیب دار

$$C_s = 1$$

در بار بام ها قوسی

قسمت ← قسمت ← قسمت

- ✓ اگر $\alpha < 70^\circ$ باید یک تقسیم بندی دیگر اضافه کرد یعنی 4 قسمت خواهیم داشت
- ✓ حداقل 3 قسمت بار برف باید داشته باشیم

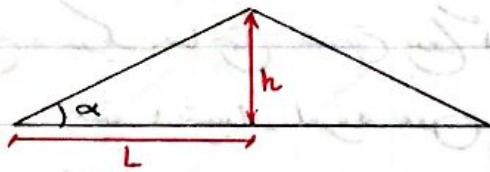
بار برف نامتوازن :

برف + باد ← برف به طور یکنواخت روی بام نمی ریزد

بر برف نامتوازن در بام ها شیب دار دو طرفه و بیشتر "صنوع 35"

I, شیب $> 4\%$ ($\alpha < 2.3^\circ$) یا شیب $< 60\%$ ($30.26 < \alpha$) ← بار برف نامتوازن

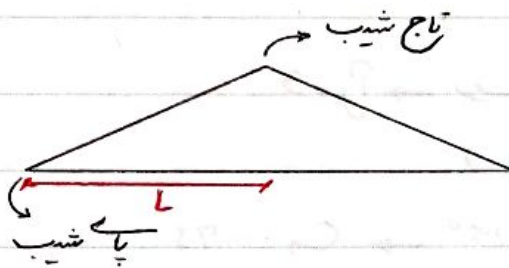
لازم نیست

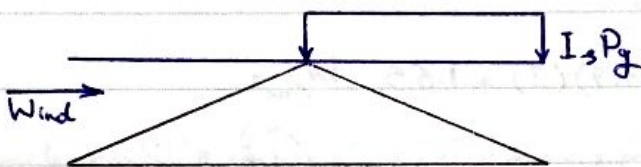
$$\text{شیب} = \tan \alpha = h/L$$

$$\text{شیب \%} = h/L \times 100$$

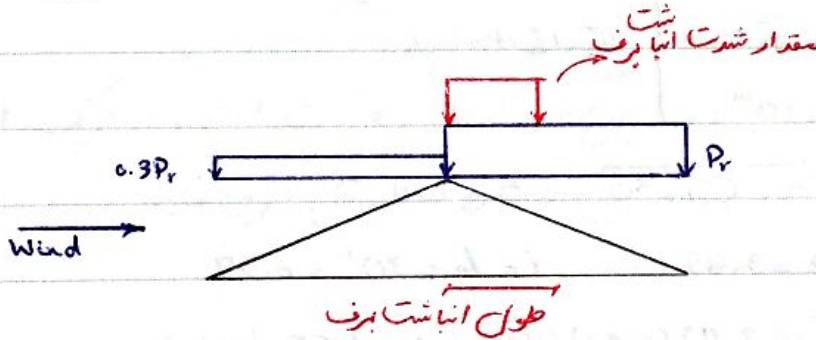
II) 60% < شیب < 4% یا $2.3^\circ < \alpha < 31^\circ$ و $L < 6^m$ ، اتصالات مفصلی باشد

در این حالت داریم:

III) 60% < شیب (i) < 4% یا $2.3^\circ < \alpha < 31^\circ$ و $L > 6^m$ ، اتصالات گیردار

$$\gamma = 0.43 P_g + 2.2$$

$$h_d = 0.12 \sqrt[3]{L_u} \sqrt[4]{100 P_g + 50} - 0.5$$

$$\text{شدت بار برف} = \gamma h_d \sqrt{i}$$

$$\text{طول انباشت برف} = \frac{8 h_d}{3 \sqrt{i}}$$

مثال: نیک ساختن صنعتی بدیع گرمایش در منطقه آبارف فوق سنگین با سقف شیبدار لغزنده بدون مانع دو طرفه با زاویه 30° مفروض است. اگر طول دهانه 20^m باشد بار برف متوازن و نامتوازن وارد بر سقف این سالن را بدست آورید.

$$\begin{aligned}
 & \text{برف فوق سنگین} \rightarrow P_g = 3 \\
 & \text{صنعتی} \rightarrow I_s = 1 \\
 & \text{بدیع گرمایش} \rightarrow C_t = 1.2 \\
 & C_e = 0.9 \\
 & \alpha = 30^\circ \rightarrow \text{بام لغزنده بدون مانع} \left. \begin{array}{l} \\ C_t = 1.2 \end{array} \right\} \alpha_0 = 15^\circ \rightarrow C_s = 0.73
 \end{aligned}$$

$$P_r = 0.7(1)(1.2)(0.73)(0.9)(3) = 1.65 \text{ kN/m}^2$$

بار برف متوازن

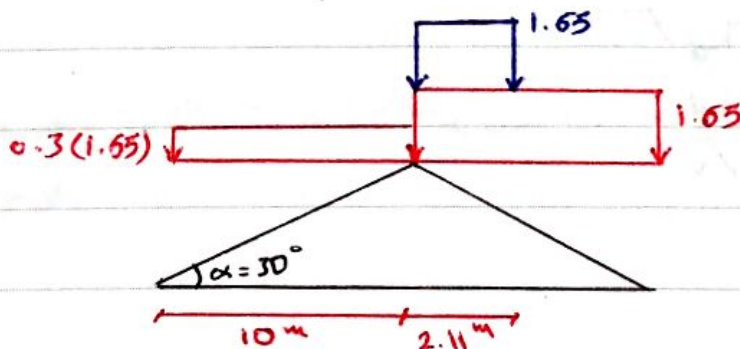
$$\begin{aligned}
 & \alpha = 30^\circ \rightarrow 2.3^\circ < \alpha < 31^\circ \\
 & \left. \begin{array}{l} \text{اتصالات غیردار} \\ L_u = \frac{20}{2} = 10^m \end{array} \right\} \text{حالت III}
 \end{aligned}$$

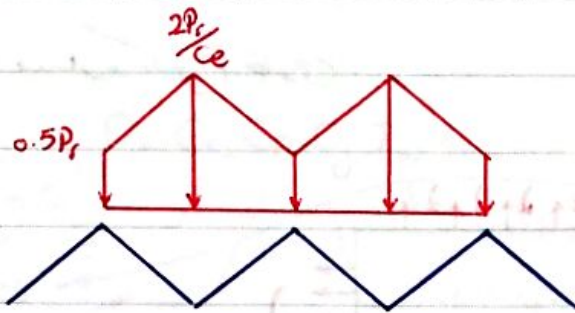
$$h_d = 0.12 \sqrt[3]{10} \sqrt[4]{100(3) + 50} - 0.5 = 0.61^m$$

$$\gamma = 0.43(3) + 2.2 = 3.49 \quad i = \tan 30^\circ = 0.57$$

$$\text{مقدار بار} = \gamma h_d \sqrt{i} = 3.49(0.61)(\sqrt{0.57}) = 1.65 \text{ kN/m}^2$$

$$\text{طول انباشت} = \frac{8 \times 0.61}{3 \sqrt{0.57}} = 2.11^m$$

بار برف نامتوازن بر بام‌ها رندانه:

در کاسه P_r : $C_s = 1$ فرض شود

بار باد (Wind Load):

- بر اساس آیین‌نامه (NBCC)

- بار باد، بار جانبی است.

برای بار و زلزله جداگانه سازه را تحلیل می‌کنیم و سپس نیروها را داخلی آن‌ها را با هم مقایسه می‌کنیم

در طراحی اعضای سازه اثر ناشی از بار باد و بار زلزله با هم جمع نمی‌شوند. کلیه اعضا سازه باید برای اثر هر یک از این دو که بیشتر باشد طراحی شود

برای تعیین اثر ناشی از باد، باید فرض شود که بار به صورت افقی و در هر یک از امتداد ترجیحاً در امتداد محورهای اصلی ساختمان و به طور غیر همزمان اثر می‌نماید.

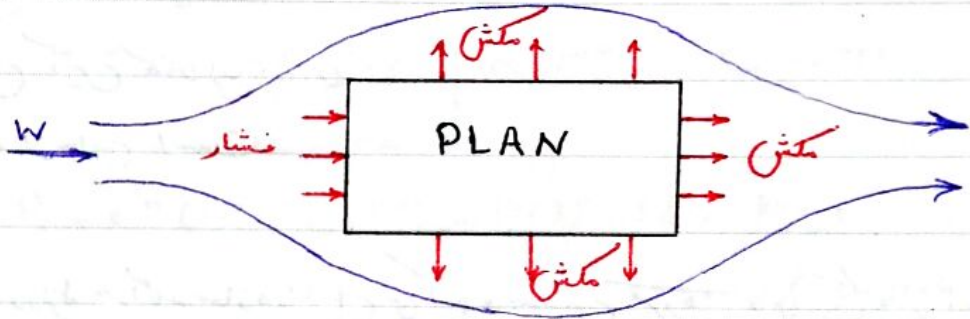
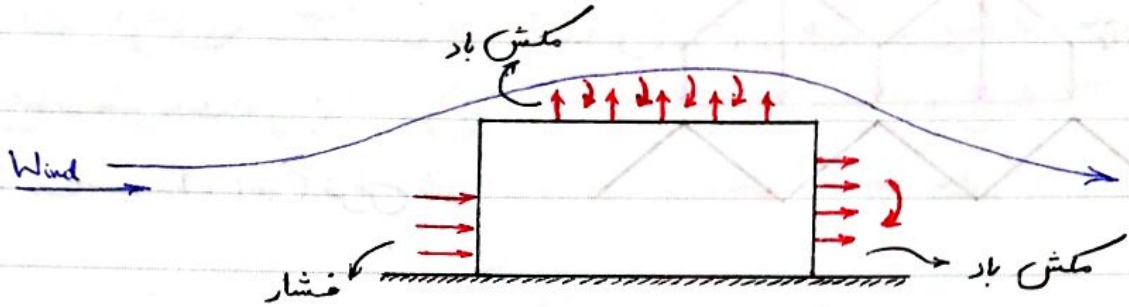
روش‌های تحلیل نیروی باد:

i) روش استاتیکی (من مجت 6)

ii) روش دینامیکی (پیوسته دوم مجت 6)

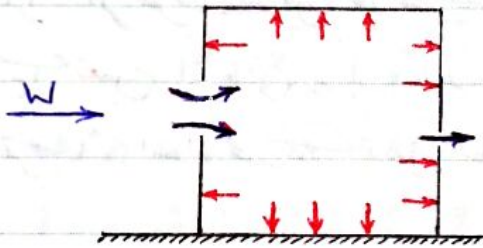
iii) روش تجربی (تولف باد - برای سازه‌های خاص)

• فشار و مکش خارجی :

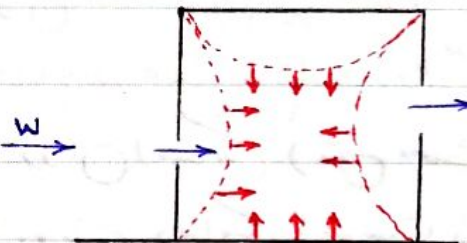
فشار (+) و مکش (-) در نظر گرفته می شود.

• فشار و مکش خارجی :

فشار داخلی

$W_{\text{ورود}} < W_{\text{خروجی}}$

مکش داخلی

$W_{\text{ورود}} > W_{\text{خروجی}}$

■ رابطه فشار (مکش) خارجی:

$$P = C_e C_p C_g I_w q$$

فشار مبنای بار — $I_w q$
 ضریب اهمیت بار — C_g
 ضریب بادگیر — C_p
 ضریب فشار — C_e
 اثر جهشی بار — C_g

■ رابطه فشار (مکش) داخلی:

$$P_i = C_e C_{pi} C_{gi} I_w q$$

ضریب بادگیر — C_{pi}
 ضریب فشار — C_e
 ضریب اثر جهشی بار — C_{gi}

- فشار مبنای بار (q):

$$q \left(\frac{kg}{m^2} \right) = 0.0000613 v^2$$

صفحه 103 و 104 → سرعت مبنای بار (v)

سرعت مبنای باد برابر است با سرعت متوسط ساعی باد که احتمال تجاوز از این مقدار در سال 2% و با دوره بازگشت 50 ساله می باشد

- ضریب اهمیت بار (I_w):

I_w	گروه
1.25	1
1.25	2
1	3
0.8	4

صفحه 9 و 10 کتاب

- ضریب بارگیری (Ce):

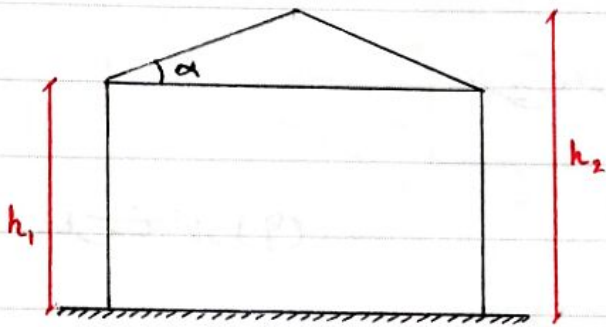
ارتفاع مینا:

I ارتفاع مینا برک محاسبه فشار خارجی

$\left\langle H < 20^m, \frac{H}{D_s} < 1 \right\rangle$

a ساختمان های کوتاه مرتبه:

کسین بعد

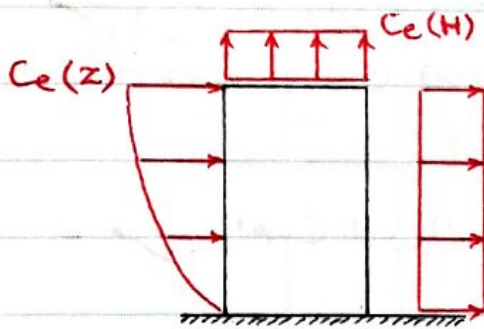

$\alpha < 7^\circ \rightarrow H = \text{Max}(6^m, h_1)$

$\alpha \geq 7^\circ \rightarrow H = \text{Max}(6^m, \frac{h_1 + h_2}{2})$

$\left\langle H > 20^m \text{ یا } \frac{H}{D_s} > 1 \right\rangle$

b ساختمان های بلند مرتبه

برک وجه رو به باد: ارتفاع واقعی آن نقطه تا سطح زمین
 برک وجه پشت به باد: نصف ارتفاع ساختمان
 برک بام و وجه کنارک: ارتفاع ساختمان از سطح زمین

c برک هر عضو سازه

ارتفاع آن نقطه تا سطح زمین

II، ارتفاع مبنای تراکم محاسبه فشار داخلی
 h برابر نصف ارتفاع ساختمان

محاسبه C_e :

1، زمین باز: اطراف سواحل دریا، دریاچه، زمین با ساختمان و درختان پراکنده

$$C_e = \text{Max}(0.9, (h/10)^{0.2}) = C_{e0}$$

2، زمین پرتراکم: زمین های حومه شهر، شهر، جنگل پرتراکم (مختلط) که تا شعاع
 $\text{Max}(1 \text{ km}, 20h)$ امتداد یابد

$$C_e = \text{Max}(0.7, 0.7(h/12)^{0.3}) = C_{e1}$$

تغییرات در نوع زمین:

اگر راهموازی زمین (درختان یا ساختمان های اطراف) کمتر از 1 km امتداد یابد
 و ساختمان کوتاه تر از 100 m باشد، C_e با استفاده از درون یابی بین زمین باز و
 پرتراکم به صورت زیر بدست می آید:

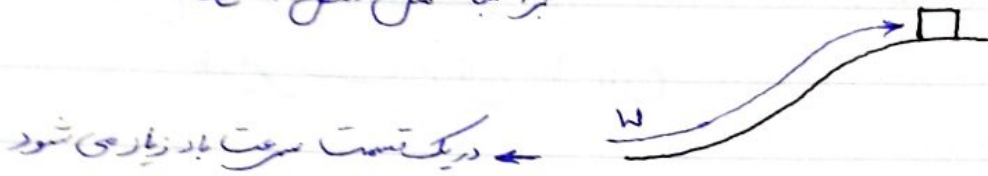
x_r : طول راهموازی زمین در بالا دست جریان باد

$$0.05 \text{ km} < x_r < 1 \text{ km}$$

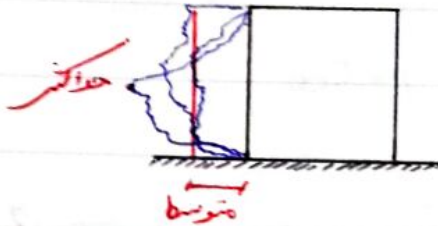
$$\Rightarrow C_e = C_{e1} \left[0.816 + 0.184 \log \left(\frac{10}{x_r - 0.05} \right) \right] \ll C_{e0}$$

$$\text{if } x_r < 0.05 \text{ km} \rightarrow C_e = C_{e0}$$

برای جابجایی مثل شکل: C_p^*

- ضریب اثر همیش بار (C_p):

نسبت حداکثر بار باد به میانگین بار باد را ضریب اثر همیشی بار گویند

با اعمال ضریب C_p فشار متوسط q به فشار بیشینه تبدیل می گردد.

$C_g = 2$ - برای کل سازه و اعضا ساختمان:

- برای فشار خارجی در اعضا خارجی

$C_g = 2.5$ مانند نما و پوسته خارجی:

$C_{gi} = 2$ - برای کف حالت برای فشار داخلی:

$C_{gi} = 1 + \frac{1}{\sqrt{1+\tau}}$ - برای سازه های با فضا داخلی بزرگ:

☑ فرمول محاسبه τ صفحه 82 آورده شده است.

$$\tau = \frac{V_0}{6950A} \left[1 + 1.42 \times 10^5 \frac{A_s}{V_0} S \right]$$

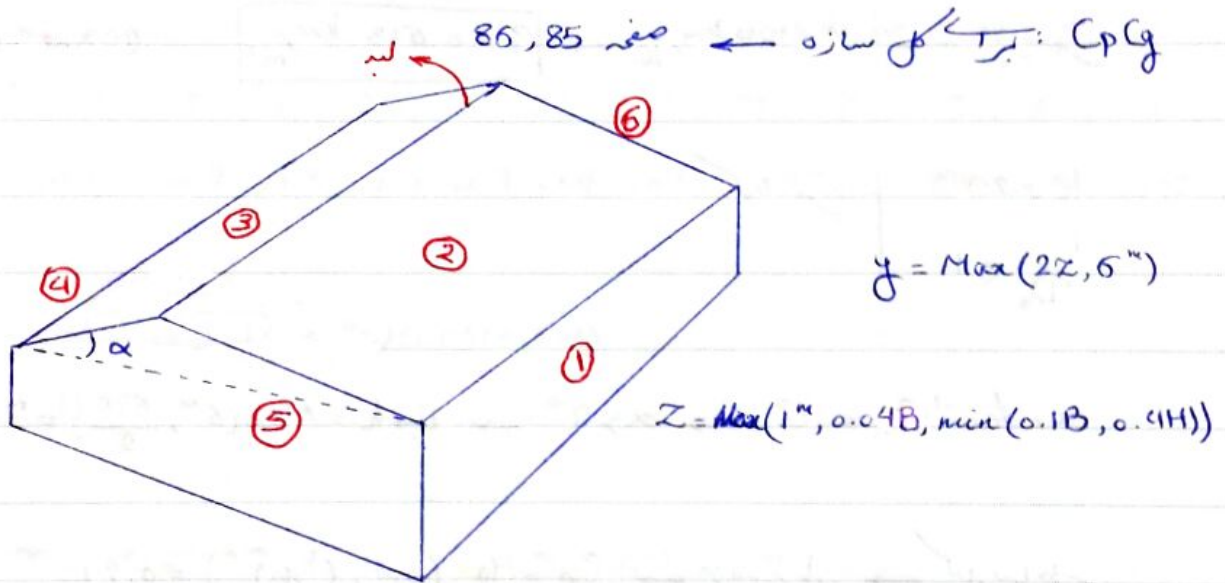
ضرایب فشار (C_p^* , C_{pi} , C_p)

ضرایب فشار نسبت همگنی بعد فشارها ایجاد شده توسط باد و سطح ساختمان به فشار
سرعی باد در ارتفاع مبنای باشد. این ضرایب تابع اثرات شکل امرو دینامیکی ساختمان،
زاویه سطح بادخورد به جهت جریان باد و تغییرات سرعت باد در ارتفاع می باشد

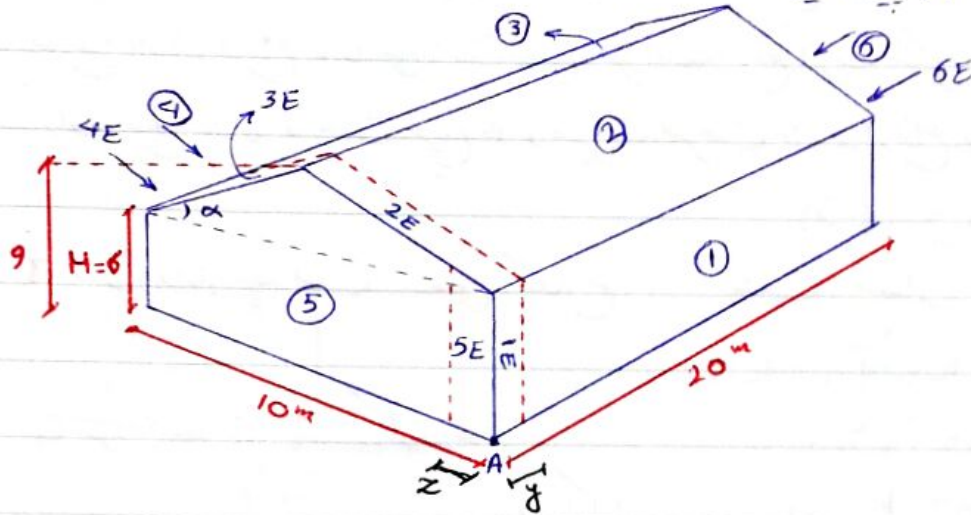
جهت فشار مهم است : منفی : مکش مثبت : فشار

C_p برای ساختمان های کوتاه مرتبه :

ساختمان کوتاه مرتبه $\rightarrow h/D_s < 1, h \leq 20^m$ مسا

مثال: سوله صنعتی در کنار سواحل خلیج فارس در حالی بوشهر با مشخصات زیر مفروض است.
 فشار خارجی باد وارد بر تمام سطوح در دو حالت باد عمود بر لبه و باد موازی با لبه را
 برای گوشه A پیدا کنید.

سوله صنعتی $\rightarrow I_w = 1$

بوشهر $\rightarrow v = 100 \text{ km/h} \rightarrow q = 0.513 \text{ kW/m}^2$ (ر صوفه 103)

$h < 20^m$ } کوتاه مرتبه
 $h/D_s < 1$ }

$\alpha = \tan^{-1} 3/5 = 31^\circ \rightarrow \alpha > 7^\circ \rightarrow \text{لبه } h = \text{Max}(6^m, \frac{6+9}{2}) = 7.5$

کنار ساحل $\rightarrow$ زمین باز $\rightarrow C_e = \text{Max}(0.9, (h/10)^2) = 0.94$

$\rightarrow C_e = 0.94$

$$\alpha = 31^\circ$$

بار عمود بر لبه : صفحه 85

$30^\circ \bar{45}^\circ$	1	1E	2	2E	3	3E	4	4E
$C_p C_g$	1.05	1.3	0.4	0.5	-0.8	-1.0	-0.7	-0.9

$$P_1 = \dots$$

$$P_{1E} = \dots$$

$$P_2 = \dots$$

$$P_{2E} = (0.94)(0.5)(0.613)(1.0)$$

$$\vdots$$

$$P_{4E} = \dots$$

بار مواز باله : صفحه 86

$30^\circ \bar{45}^\circ$	1	1E	2	2E	3	3E	4	4E	5	5E	6	6E
$C_p C_g$	-0.85	-0.9	-1.3	-2.0	-0.7	-1.0	-0.85	-0.9	0.75	1.15	-0.55	-0.85

$$P_1 = (0.94)(-0.85)(1.0)(0.613)$$

$$\vdots$$

$$P_{6E} = \dots$$

$$Z = \text{Max}(1^m, 0.4, \text{min}(1^m, 2.4)) = 1^m$$

$$y = \text{Max}(2Z, 6) = \text{Max}(2, 6) = 6^m$$

C_p برای ساختمان‌های بلند مرتبه

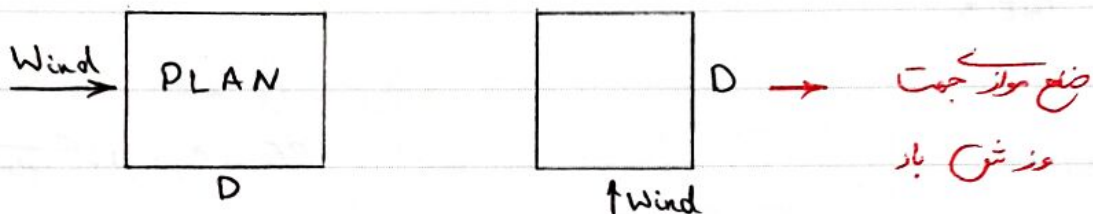
$$H > 20 \text{ m} \quad \text{ب} \quad H/D_3 > 1$$

C_p از شکل صفحه 94 به دست می‌آید.

$$H/D \leq 0.25 \Rightarrow C_p = 0.6 \quad \text{وجه روبه باد:}$$

$$0.25 \leq H/D \leq 1 \Rightarrow C_p = 0.27(H/D + 2)$$

$$H/D > 1 \Rightarrow C_p = 0.8$$

$$H/D \leq 0.25 \Rightarrow C_p = -0.3 \quad \text{وجه پشت به باد:}$$

$$0.25 \leq H/D \leq 1 \Rightarrow C_p = -0.27(H/D + 0.88)$$

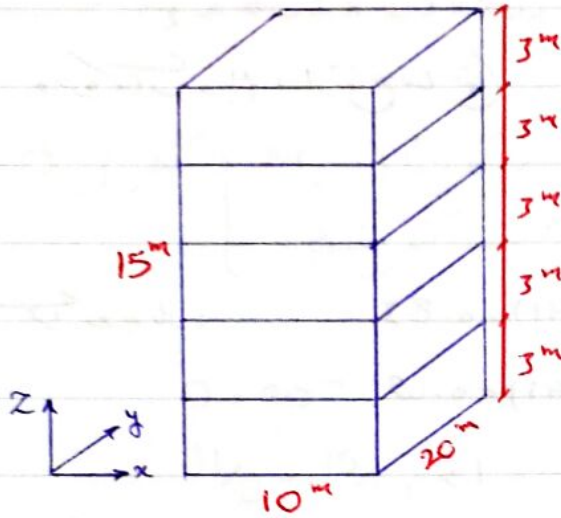
$$H/D > 1 \Rightarrow C_p = -0.5$$

$$C_p = -0.7 \quad \text{وجه کنار:}$$

$$H/D \geq 1 \Rightarrow C_p = -1 \quad \text{بام:}$$

$$H/D < 1 \Rightarrow \begin{cases} C_p = -1 & \text{در طولی H از سمت باد} \\ C_p = -0.5 & \text{در مابقی طولی} \end{cases}$$

مثال: ساختمان مسکونی 5 طبقه در شهر دزفعل مفروض است. اگر ارتفاع هر طبقه 3 m باشد. مطلوب است نیروی باد خارجی وارد بر ساختمان در راستای x و y

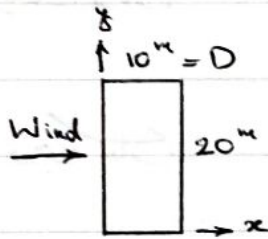

شهر دزفعل $q = 0.741\text{ kW/m}^2$ ←

مسکونی $I_w = 1$ (صنفه 9 و 10) ←

برگه $C_g = 2$ ← سازه

برگه C_{gs} سبب باد در راستای x :

$H/D = 15/10 = 1.5 > 1$

رو به باد: $C_p = 0.8$

پشت به باد: $C_p = -0.5$

وجه کنار: $C_p = -0.7$

بام: $C_p = -1$

شهر $C_e = \text{Max}(0.7, 0.7(h/12)^{0.3})$ → زمین پرتلاطم → شهر

h : ارتفاع مبنا

برگه وجه رو به باد طبقه به طبقه بالا می رویم ← ارتفاع واقعی آن نقطه تا سطح زمین

$h = 3\text{ m} \rightarrow C_e = 0.7$

$h = 6\text{ m} \rightarrow C_e = 0.7$

$h = 9\text{ m} \rightarrow C_e = 0.7$

$h = 12\text{ m} \rightarrow C_e = 0.7$

$h = 15\text{ m} \rightarrow C_e = 0.75$

$C_e = 0.7 \leftarrow 15\text{ m}$ تازیر

Subject:

Date:

برای وجه پشت بام : نصف ارتفاع ساختمان

$$h = 15/2 = 7.5 \rightarrow C_e = 0.7$$

برای وجه کنار بام : ارتفاع ساختمان

$$h = 15^m \rightarrow C_e = 0.75$$

$$12^m \bar{L} \rightarrow P = 0.7(0.8)(2.0)(1.0)(0.741) = 0.83$$

برای روبرو باد :

$$15^m \bar{L} \ 12^m \rightarrow P = 0.75(0.8)(2.0)(1.0)(0.741) = 0.89$$

$$P = 0.7(-0.5)(2.0)(1.0)(0.741) = -0.52$$

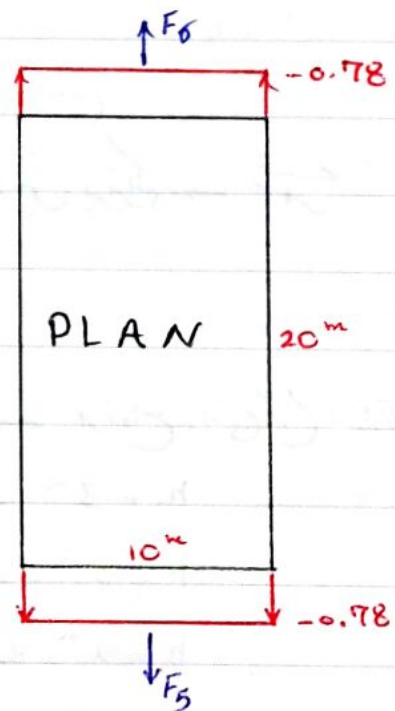
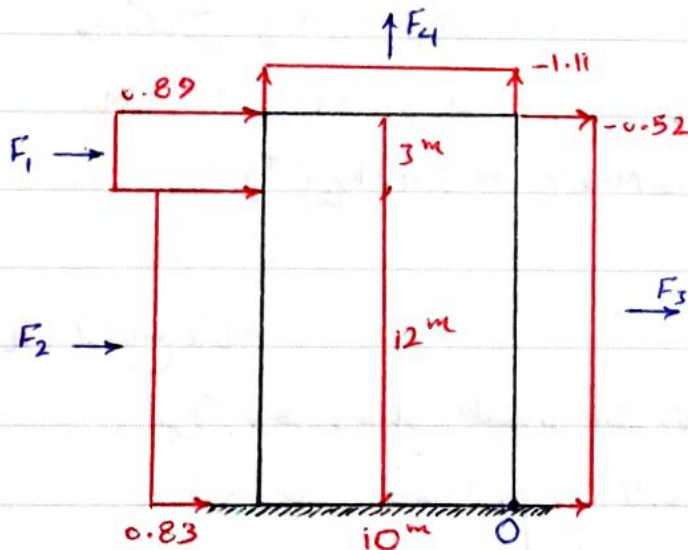
برای پشت بام :

$$P = 0.75(-0.2)(2.0)(1.0)(0.741) = -0.78$$

برای وجه کنار :

$$P = 0.75(-1.0)(2.0)(0.741)(1.0) = -1.11$$

برای بام :

$$F_1 = 0.83 \times (12 \times 20)$$

$$F_4 = 1.11 \times (10 \times 20)$$

$$F_2 = 0.89 \times (3 \times 20)$$

$$F_5 = 0.78 \times (10 \times 15)$$

$$F_3 = 0.52 \times (15 \times 20)$$

$$F_6 = 0.78 \times (10 \times 15)$$

$$O \text{ تشریح } \left\{ \begin{array}{l} M_0 \text{ (مگروازگونی)} = F_1(6) + F_2(13.5) + F_3(7.5) + F_4(5) \\ \text{کتر مقدار} = \text{وزن ساختمان} \times 5 \end{array} \right.$$

$$D = 20^m$$

برگ راستی

$$H/D = 15/20 < 1$$

عابقی مراحل مانند راستی $\times$

ضریب فشار داخلی (C_{p_i}):

گروه 1: بلند مرتبه، بدون بازشو، تهویه مکانیکی
 $C_{p_i} = 0$, $C_{p_i} = -0.15$

گروه 2: اکثر ساختمان های کوتاه مرتبه، اکثر ساختمان های بلند مرتبه

$$C_{p_i} = 0.3$$
 , $C_{p_i} = -0.45$

گروه 3: ساختمان با بازشوی های بزرگ و عدم اطمینان از بسته بودن در زمان طوفان

$$C_{p_i} = 0.7$$
 , $C_{p_i} = -0.7$

مثال: فشار و مکش داخلی را برای مثال قبل محاسبه کنید (گروه 2 فرض شود)

$$P_i = C_{p_i} C_{g_i} C_e I_w q \quad h = 15/2 \rightarrow C_e = 0.7$$

$$P_i = (0.3)(2.0)(0.7)(1.0)(0.741)$$

$$P_i = (-0.45)(2.0)(0.7)(1.0)(0.741)$$